

16
1.
2.
3.
4.
5.
6
/.
/.
2.
3.

1680.

1. D'antel, Johannes Martines: *De matris publico*
2. Meier, Johann Hermann: *De coarctata vasellia
sive aestimatione*
3. Hocken, Ferdinandus: *Disputatio de cantibus
caepollianis.*
4. ^{1^o} Trier, Joh. Fredericus: *De jure condominii* 2 Sampl
1680-1746.
5. ^{2^o} = Wurlz, Franciscus Fredericus: *De bonis conjugum
et illatio et durante matrimonio acquisitis*
2 Sampl. 1680-1724.
6. Lentzevius, Joh. Trachimus: *Symbolum boni principis
sive pietatis et justitiae*

1681.

1. Bach, Ernestus Fredericus: *De jure burgorum.*
2. ^{1^o} = Orth, Georgius Fredericus: *De facultate ultimi anni*
2 Sampl.
3. Lech, Johannes David: *Ex inhabilitate hactenus materia posi-
tiones de prompta.*

1681.

4. Lentiginus, Joh. Tractatus: De funambulis

1682.

1. Arthropaeus, Joh. Christophorus: De poeulo strionis, ejusque
paena, occasione l. 38 §. 5. de paena.

2. Bachmeisterus, Johannes: De renuntiatione filiarum
Illustrium

3. Heberer, Wolfgang Philippus: De angariis et per angariis

4. Obrechtus, Ulrichus: Praelexio: De conjugum prosoati
et publicis juris studiis, duabus orationibus compre-
hensa

5. Obrechtus, Ulrichus: Panegyricus Ludovico XIV, Galliarum
et Navarrae regi . . . nomine universi
Regni Franciensis.

6. Obrechtus, Ulrichus: De circumventionibus in contractibus
l. 1. §. 1. [Recht] Joann Augustinus Claudius de Labourer.

7. Rehten, Joannes: Conjecturasum juris feudalis disputatio II

1682.

8. Scherer, Daniel: De interventione tertii in iudicio.
9. Schragius, Potentianus: De neuromachia siue duello.
10. Schragius, Fridericus: De mitigatione pœnæ in
11. Schragius, Fridericus: De compositione amicitia

1683.

1. Christ, Johannes Sebastianus: De ioco.
2. Hofmann, Johannes Fridericus: De communicatibus a D.
qui iussu q. 1. de reb. dub.
3. Kulpis, Jo. Georgius: De analogia juris. Oratio. inang.
4. Schragius, Fridericus: De scismis ecclesiasticis

1684.

1. Flach, Joh. Fridericus: De motu civili.
2. Harmsberger, Joh. Fridericus: Lottis pœnalis
3. Lacey, Francus Fridericus: De pignoratitia actione
directa atque prescriptione
4. Vesinger, Joh. Fridericus: De remis

1684

5. Zentgronius, Johann Traktatus: De eo, quod fit
in spandem legis ad Grad. II T. B. 16. 20

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

DISPUTATIO INAUGURALIS

MUTUO PUBLICO,

Endeln- und Aufbörger
der Sbrigten.

IN ANNUENTE GRATIA
EX DECRETO ET AU-
TORITATE MAGNIFICI AMPLIS-

SACRAE UNIVERSITATIS
MAGNIFICI AMPLIS

PRO

LICENTIA

JOHANNIS FRIDERICI STOEGER

PRO
JOHANNIS FRIDERICI STOEGER

DISSERTATIO INAUGURALIS IURIDICA
DE
IVRE CONDOMINII,

574

GERMANIS:

1680 46

Von dem Recht der Mitherrschaft und desselben Genus-
ses, sowol bey denen die Geislichen angehenden als auch
in allen andern politischen Vorfällenheiten.

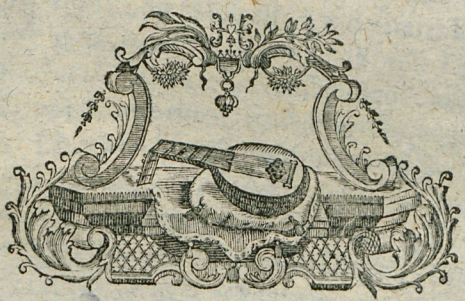
5

QVAM
IN CELEB. VNIVERSITATE ARGENTORATENSI
PRO
DIGNITATE DOCTORALI
OBTINENDA

DIE MENS. AVG. A. CIOICLXXX.

PUBLICAE DISQUISITIONI SVBIIICIT

IO. FRIDERICVS TRIER,
MEININGA - HENNEBERGICVS,

IENAE,
REC. LITTERIS IO. BERNH. HELLERI, 1748.

24

DISSERTATIO IMAGINARIA JURIDICA

IVRE CONDIGNII

IN SENATU UNIVERSITATIS ALTAE GRÆVENSIS
PUBLICE DEFENSURUS
JURIS CANDIDATUS
FRANCISCVS ERBER

PRO DOCTORE

IN SENATU UNIVERSITATIS ALTAE GRÆVENSIS
PUBLICE DEFENSURUS
JURIS CANDIDATUS
FRANCISCVS ERBER

I. N. D. N. I. C.

DE IVRE CONDOMINIUM.

I.

Condominii vocabulum, eo significato, quo hodie in usu est, apud veteres legisse, me non memini. Medio Latinitatis ævo invaluit in chartis & instrumentis contractuum, testamentorum, sententiarumque judicialium: Licet non sine corruptione varia & abusu. Apud *Carolus du Fresne in Glossario* producuntur ex variis monumentis, *Condamina, Condomina, Condemina, Conduma, Contaminia, Contaminea*, atque inde *agri condominicati*. In recentioribus vero controversiis & tractatibus aliis jam plane solenne est *Condominii & Condomino-*

A 2

rura

rum nomen. Germanice reddunt *Mitherrschaft*,
Mitherrren, *Gemeine Herrschaft*, *Gemeinschaft*.

II. *Societas & Communio* è Jure communi
 proxime accedunt ad *Condominium* notandum:
 si tamen præcise sumantur, non idem plane signi-
 ficant. Possunt enim focii esse, qui condomini
 non sunt; & vicissim non omne *condominium*
 descendit ex *societate* proprie ita dicta. §. *Item si 3.*
J. de Obl. que quas. ex contr. nasc. l. ut sit pro Socio:
31. ff. pro soc. neque statim ibi condominium, ubi
communio est: è contrario autem condominium
sape latius hodie sumitur, eoque extenditur, quo
communio striete sumta extendi non potest. vid.
l. per hoc judicium. 4. pr. ff. comm. div.

III. *Consortium & consertes* vario signifi-
 catu occurrunt: sed nullus *condominii* vim satis va-
 lide vel satis distincte exprimit. Prisco Jure Ro-
 mano, *consortium heredo non cito*, dicebatur de
 consortibus hereditatis, qui in *societate & com-*
munionem bonorum manebant, hereditatem de-
functi pro indiviso inter se possidentes & fruentes.
Societatem Pythagoricæ Familiæ huic heredum
consortio Gellius comparat Noct. Att. Lib. 1. cap. 9.
Sed id quoque non prætereundum est, quod omnes se-
mul, qui à Pythagora in cohortem illam disciplina-
rum

rum recepti erant, quod quisque familie, pecunie-
 que habebat, in medium dabant; & coibatursocie-
 tatis inseparabilis tanquam illud fuerit antiquum con-
 sortium, quod jure atque verbo Romano appellaba-
 tur, HERCTO NON CITO. Ad quem lo-
 cum videndus est *Salmasius* in *Exert. Plinian.* pag.
 1262. ubi inter alia: *Confortes*, inquit, diceban-
 tur, quamdiu hereditas divisa non erat. Glossæ:
Confortes, κοινοίτοι; σύλγοι; inde & consortium hæc
 societas & communio coheredum. In jure Justini-
 aneo obvii sunt *confortes* ejusdem litis t. t. C. de
confort. ejusd. lit. ejusdem rei. l. Dudum proximis.
 14. & ib. *Dd. C. de contr. Empt.* Jure Feudali Do-
 minum & vassallum *confortes* dici notavit *Briffonius*
 de V. S. sed eo loco, quem laudat, *confortibus* ap-
 plicari feudum dicitur, juxta veriore interpretati-
 onem *Magnif. Dn. D. Schragii* in *Ind. verb. Feud.*
 i. e. uni dominorum; si vassallus communis contra
 unum Dominorum feloniam fecerit, vel eum refuta-
 verit. Etiam confinium agrorum possessores in-
 terdum *confortes* dici reperias: ut apud *Fronti-
 num* de *limit. agror.* sæpe: apud quem *confortalis*
linea inde appellatur, quæ vicinorum agros divi-
 dit: in libello de *Colonis*: Nam sunt termini pro-

portionales, quos milites inter se veterani posuerunt,
 & custodiunt lineas consortiales.

IV. *Ganerbios* rerum immobilium condominos significare scribit *Kyllingerus de Ganerbin. Disc. I. num. 43.* eo quod *erb* Dominum denotet; *gan* vero idem sit, quod *gemein*, *commune*: adducitque in hanc sententiam textus, *Recessuum Imperii, Reformationis Francofurtensis, & Juris Saxonici.* Verum enim vero, si etymologia insistere quis velit, *Ganerbii* non tantum rerum immobilium, sed & mobilium condomini erunt; sunt enim hi quoque non minus *domini communes gemeine Erbherren*, quam illi. Si vero usus vocum quotidianus inspiciatur, vix quisquam sub nomine *Ganerbiorum* alios intelliget, quam qui *castrorum condomini* sunt, de quibus totum opus suum conscripsit *Kyllingerus.* Ac de his etiam loquuntur textus producti in quibus *Ganerbii* nominantur. Nam *Recessus Imperii* qui citantur, nominant dilerte *der Ganerben Schloß. Reformatio Francofurtensis* dum ait, *Wäre es, daß viel eine Behausung oder ander liegend Gut mit einander, als Ganerben, in Gemeinschaft hätten, utitur Formula, als Ganerben, non per modum exegeseos, sed per modum similitudinis & comparationis.*

tionis. *Jus Saxonicum* vero, quid per Ganerbios intellectum velit, verba ejusdem satis declarant, ait enim: **Bürger oder Burgmann** heissen die **Ganerbien und Edelenth**; so vor Alters unter einem Burgherren, auf einer Burg, gewohnet haben. Ganerbinatus itaque condominium est: Sed condominium saepe Ganerbinatus non est: si usum loquendi vigentem virentemque attendere velis, cui non satis consonum fore, credo, si quis Regem Galliae & Regem Hispaniae Ganerbinatum coluisse diceret; quanquam eosdem olim partium Regni Neapolitani condominos fuisse constet.

V. Vis vocis compositae, ex diversa significatione primogenii nominis haurienda est: nam ut dominium, sic & condominium, quod ab illo descendit, non tantum illud jus notat, quo res nostra est: sed adhibetur etiam ad designandum imperium, potestatem, superioritatem civilem; praesertim ab eo tempore, quo jurisdictio & superioritas territorialis coepit esse res patrimonialis. Estque adeo condominium aliud supremum, aliud vulgare; aliud publicum, aliud privatum; aliud civile, aliud Ecclesiasticum; aliud directum, aliud utile; aliud singulare, aliud universale; aliud totale, aliud parziale; quorum terminorum evolutio

tjo

rio ex illis scriptoribus perenda est, qui de Dominio
ejusque variis speciebus commentati sunt.

VI. Nobis *Condominium* hic est, duorum
pluriumve dominorum concursus, circa rem eandem,
in eadem juris specie.

VII. Pater itaque & filius; licet alter re, al-
ter spe Domini sint ejusdem rei, *l. in suis heredibus*,
11. ff. de lib. & postb. her. inst. condomini non sunt,
uti nec maritus & uxor in bonis dotalibus, non ob-
stante *pr. f. quib. al. lic. vel non.* juncta *l. in rebus*
dotalibus. 30. C. de jur. dot. l. quamvis in bonis. 75. ff.
eod. Dominus & Vasallus. Non obstante *2. F. 58.*
pr. Proprietarius & usufructuarius. Nihil officien-
te *l. usufructus in multis. 4. ff. de usufruct.* cui
add. *l. recte dicimus. 25. ff. d. V. S. l. Mevius fun-*
dum. 66. §. fundo legato. 6. ff. de Leg. 2.

VIII. Per eandem condominiumi descriptio-
nem à condominio excluduntur res jure naturali
communes, publicæ, universitatis. Res commu-
nes, quia Dominos non habent; actu enim sunt
nullius, potentia omnium: ideoque cuivis occu-
panti cedunt. *§. Et quidem nat. jure. 1. Et §. fere igi-*
tur. 12. f. de R. D. Publicæ vero & universitatis
ideo, quia populus & universitas in ordine & re-
spectu ad res communiter possessas, non pro dua-
bus

bus pluribusve personis, sed pro una habentur: fundaturque hujus unitatis vinculum non in communione rei; sed in confociatione personali, qua etiam citra concursum ad rem eandem, unum corpus populi, civitatis, universitatis constituitur. *l. sicut municipium. 7. §. siquid. 1. ff. quod cuj. univ. nom.*

IX. Qui rem partibus divisis tenent; eandem tenere non videntur; ideoque proprie loquendo condomini non sunt. Sed hoc de partibus corporalibus, & re ipsa separatis intelligendum est; partes enim intellectuales non efficiunt, ut res hoc modo possessa desinat pro indiviso possideri. *l. si, ut certo loco. 5. §. si duobus. 15. ff. commod. l. servus communis. 5. ff. de stip. serv.*

X. Itaque si jurisdictio per territoria & regiones dividatur, cessabit condominium: nec pro condominiumis habebuntur hæredes, eo casu, quem supponit *Speidelius in Spec.* si habeant diversa castra & dividant ea quoad jurisdictionem & territorium. Aliud dicendum, si jurisdictio communis maneat; usus ejus dividatur. *Kylling. de Ganerb. Disc. 9.*

XI. Saepe evenit in Germania præsertim nostra, ut in eodem territorio alter jus gladii, vel jura quædam fisci commodis deservientia; alter

Exteram superioritatem habeat : licet usus vulgari-
 ris vocabuli non abhorreat, ut territorium his
 commune dicatur : proprie tamen & accurate lo-
 quendo, hi non magis condomini sunt, quam qui
 prædii dominium, & qui in prædio servitutes quas-
 dam habent. Ponatur casus, quem *Leipoldus de*
Concurrentia Jurisdic. in Imp. Rom. Germ. Quæst.
 12. fingit, ut unius sit die Landsfürstliche Obrig-
 keit, adeoque habeat ejus vigore die Landes- und
 Heeresfolge, Erb- und Landeshuldigung, Land-
 Täg auszuschreiben, Landes- und Confistorial-
 Ordnungen zu publiciren, Appellation - Rath
 und Hoffgericht, beneben der Regierung und
 Fürstlichen Cangelij anzuordnen, affixionem
 mandatorum & edictorum in universo territorio,
 Land- und Trancf- Steuer, Aufforderung und
 Musterung, das Landvolck mit Wehren belegen,
 Städt, Dörffer und Befung mit Soldaten oder
 armirtem Landvolck zu besetzen, ponere insignia
 gentilitia, oder auch talvas gvardias affigere an Kir-
 chen, Rath- und Gemeind- Häuser, item an die
 Städt- oder Kirchen- Thor und Dorff- Fried,
 concessionem & confirmationem privilegiorum
 & immunitatum, jus fisci, Archivi, mutandi reli-
 gionem pro persona sua, dispensandi, pœnas mi-
 tigan-

tigandi & remittendi, ordinationes & confirmati-
 ones ministrorum ecclesiæ, *Bestimmung der Kirch-*
höff, solennem introitum civitatum & villarum
 provincialium, & similia; alius possideat & ha-
 beat *des Landes Hoheit und Herrlichkeit*; tertius
 exerceat jus venandi, *die Wildbahn*; quartus sibi
 vindicet, *die Förstliche Obrigkeit und Forstrecht*;
 quintus obtineat *die Hohe Fraiß und Centh*: Is,
 qui primo loco nominatus est, injuriam sibi fieri
 contendet, si cæteris concursus condominii ad-
 scribatur. Idem sentiendum de ea facti specie,
 quam ex *Rosenthalio de Feud. cap. 6. concl. 85. n. 10.*
 solent proponere: cum *una provincia plurimum*
dominatu ita fatigatur, ut alius summum imperium,
alius jurisdictionem simplicem, alius jus gladii, alius
alia jura sibi vindicet.

XII. Quin et si tanta disparitas non occur-
 rat inter consortes; sed hic & ille æqualia jura in
 eodem territorio habeant; nisi tamen in eadem
 juris specie concurrant; requisita substantialia con-
 dominii, adeoque significatio ejusdem propria,
 iis accommodari non poterit. Ubi tamen caven-
 dum est, ne cum diversis juris speciebus, unius e-
 jusdemque speciei partes, pro indiviso exercendæ
 permisceantur, qui enim in tali juris specie concur-
 runt;

runt ; licet in partibus singulis separatim quisque jus habeat ; si tamen usus illarum partium indiviso nexu cohareat, ii condomini sunt vere proprieque tales.

XIII. Conatus est hæc distincte tradere *Andr. Knichen de sublim. terr. Jur. cap. 4. n. 11. & seqq.* In alterius, inquit, territorio Principes quandoque exercent superioritatem, aut subjectionis jure, vel minus. Illo casu vel communiione quadam cum Domino territorii, ut puta si sit plurium Dominorum castrum, civitas, pagus &c. *zwey, drey, oder vier Herrig.* Ut subditi eos simul recognoscant in dominos, idque aut pari, aut dispari jure ; nimirum ut quedam communia, quedam uni soli competant, veluti in præminentiam territorii universalis, vel ex alio capite. Aut exercetur singulariter, puta in castro, villa, pago. Sed ex antecedentibus facile animadverti potest, in quo & ipse à permiscendis, quæ distingvenda erant, sibi non satis caverit, dum nimirum inter species & exempla primaria condominiumi retulit, quæ non nisi analogice sub hoc nomine comprehenduntur.

XIV. Ut autem hic concursus condominium constituat ; jus, circa quod versatur, reale esse oportet, qui itaque in eadem specie juris ad rem
con-

concurrunt, correi quidem credendi sunt; condomini autem non sunt: nisi tali jure sint correi, ex quo realis actio oritur. *arg. l. eandem rem 9. pr. ff. de duob. reis.* non tamen vicissim omnes, qui circa eandem speciem juris in re concurrunt, pro condominis sunt habendi exempl. *l. non est novum. 46. ff. de Acquir. Rer. Dom. l. possideri autem. 3. §. ex contrario. 5. ff. de acquir. vel amitt. possess.*

XV. Præter concursum igitur in proprietate, de qua notare superfluum est, condominii species sunt, concursus in Emphyteusi, *l. possessores. 12. C. de fundis patrim. add. l. 1. ff. siager vœt. l. 1. ff. de superfic. in usufructu, exempl. l. 1. pr. ff. de usufr. accresc. servitute reali. l. vie. 17. ff. de servitut. non obstat. l. pro parte 11. ff. eod. hereditate, l. 1. §. quin imo. 2. ff. si pars her. pet. feudo, 1. F. 1. §. cum vero. 2. ibi. Et si communiter acceperint. 1. F. 14. §. si duo Fratres. 2. 1. F. 20. Non obstat. 2. F. 12. Summo imperio. Grot. de Jur. Bell. & Pac. Lib. 1. c. 3. n. 17. & seqq. ejusque partibus. Instr. Pac. Cas. Soc. art. 8. §. gaudeant. atque inter has etiam in potestate circa sacra. d. Instr. Pac. art. 5. passim. atque huc referendum est jus compatronatus: de quo annotat Zieglerus ad tit. 28. lib. 1. Inst. Jur. Can. §. 3. & 7. quod sit jus individuum, neque distribuatur secundum*

portiones hereditarias : ita ut etiam qui plus contulit in dotatione, nihilo tamen plus de jure patronatus acquirat, quam qui minus.

XVI. Concurfus porro intelligitur cumulativus, non alternativus, cui consequens est, ut *judices concurrentes*, non sint condomini. Ubi enim est *concurrentis Jurisdictio*, ibi preventio locum habet, cujus hæc vis est ut per eam consolidetur jurisdictio tam judicis, quam partium : ita ut qui parem jurisdictionem habet, eam impedire nequeat ; sed ubi inchoatum, ibi quoque finiendum sit iudicium. *l. si quis, posteaquam. 7. l. ubi acceptum. 30. ff. de judic. Gail. Obs. lib. 1. obs. 29. n. 5. Paurmeist. de Jurisd. lib. 2. cap. 6. n. 319. & seqq.*

XVII. Aliud de sociis iudicibus dicendum, si tamen suo nomine jus dicant, nam qui alieno nomine delegatam jurisdictionem exercent, pro condominiumis haberi nequeunt : licet exercendi condominiumis modus, & exerciti effectus nonnulli in iis occurrant. De qua re prolixè agit *Leipoldus* in explicatione quaestionis : *An & quando plures commissarii habeant jurisdictionem, ut universi vel ut singuli & concurrant in ea? De Concurr. Jurisd. Q. 17. ap. Arum. de Fur. Publ. vol. 1. Disc. 13.*

XVIII. Formalem condominiumis rationem in

eo constituunt Dd. ut unusquisque condominorum, jus, in quo concurrunt, habeat in solidum, idque in Disputatione contra Bartolum admittit etiam *Speidelius*, *Spec. voc. gemeine Herrschafft*, applicatque ad Ganerbios castrorum *Kyllinger. de Ganerb. disc. 6.* sed hoc ita accipiendum est, ut solidum opponatur partibus corporalibus; non vero partibus intellectualibus, quoad has enim verissimum est *Gylmanni* monitum *tom. 4. Symph. part. 1. n. 47. p. 31.* rei ejusdem duorum esse simul, & in solitum Dominium, nec naturam pati nec leges. *vid. l. si ut certo loco §. 15. ff. de Commod. l. possideri autem. 3. §. è contrario. 5. ff. de Acquir. vel Amitt. possess.* quo etiam tendit *Kyllingeri* conciliatio dicto *Disc. 6. n. 16.* scribentis: *in solidum concedere ita intelligunt Dd. non ut omnes condomini totum castrum; sed ut pro indiviso invicem possideant: sicut in rebus indivisis est receptum. l. servus communis. 5. ff. de stip. serv. verbo sc. in solidum, improprie & abusive sumpto. conf. l. duo in solidum. 10. ff. de precar. l. de hereditate. §. pater peculii. 3. ff. de Castrens. pecul. Non obstat. l. si Duo possideant. 3. pr. ff. uti possid. l. & habet summam 15. §. eum qui precario. 4. ff. de precar.*

XIX. Fiunt condomini I. Acquisitione communi

muni rei, quæ antea neutrius ex condominiumis fuit.
 II. Communicatione rerum vel ad alterutrum condominiumis, vel ad utrumque seorsim, antea pertinentium. Utrumque vel cum contractu societatis, vel sine illo. *l. ut si pro socio. 31. & seqq. ff. pro soc.*

XX. Ad priorem illum constituendi condominiumis modum referri debet, si res jure naturali communis, à duobus conjuncta opera ita occupata fuerit, ut discerni non possit, uter primus possessionem ejus apprehenderit. *arg. l. 1. §. dominiumque rerum. 1. ff. de acquir. vel amitt. poss.* Si in insula in flumine inter duo prædia arcifinia, ita nata sit ut mediam partem fluminis teneat. *l. inter eos. 29. l. ergo si. 30. l. insula est enata. 56. ff. de A. R. D. l. 1. §. si insula in publico 6. ff. de Flum.* Addit Kyllingerus de Ganerb. Disc. 5. si idem castrum duobus simul legatum sit, aut à pluribus simul emptum, aut si hæreditate vel donatione communiter obvenit: itemque si de uno castro plures investiantur vasalli. *l. ut si pro socio. 31. ff. pro soc. t. t. ff. & C. comm. div.*

XXI. Ac de cæteris quidem res expedita est, possentque addi quam plures modi alii. De investitura annotare operæ pretium videtur: hodie investitura simultaneæ hanc vim non esse, ut condominiumis

dominos efficiat, qui simultaneè investuntur;
Nisi de condominio potenciali quis loqui velit:
fundato in jure succedendi; quod tribuit & con-
servat investitura simultanea. *Hartm. Pistor. Quest.*
Jur. lib. 2. p. 2. quæst. 20. & seqq. sicubi aliter obti-
ner, id non investituræ simultaneæ; sed alii cui-
dam speciali provisioni tribuendum est. Exem-
plum illustris controversiæ circa hanc rem exhibet
Limneus Add. ad J. P. tom. 1. ad lib. 5. cap. 4.

XXII. Alter modus condominii constitu-
endi generalis cernitur in confusione materiarum
voluntate dominorum facta. §. *si duorum materie.*
27. & §. *quod si frumentum.* 28. *J. de Rerum div. l.*
Idem Pomponius. 5. pr. & §. 1. ff. de Rei vind. in illa-
tione pecuniæ reive in societatem. *l. 1. §. 1. & ll.*
seqq. ff. pro soc. Non obstat. *l. si tibi rem. 13. §. Juli-*
anus. 1. ff. præs. verb. quod tamen intelligi debet
cum restrictione *Gailii Obs. pract. lib. 2. obs. 24. n.*
6. Addita distinctione *Grotiana de Jure belli lib.*
2. c. 12. n. 24. in communicatione lucri & proven-
tuum ex re communi. *l. coiri societatem. 7. ff. pro*
socio.

XXIII. An in præscriptione quoque? uti-
que si res talis cujus dominium præscriptione ac-
quiri potest; poterit ejusdem & condominium.

C

Quæ

Quæ quæstio præcipue agitur in præscriptione Jurisdictionis & Imperii : in quibus concursum condominalem lapsu temporis constitui, in Germania nostra longe facilius potest circa eos casus, qui ad condominium proprietatis dictum spectant; quam circa illos, quos format *Leipoldus de Concurr. Jurisd. quæst. 2. p. 221.* Fundamenta distinguendi, quæ alias circa hanc rem confundi solent, suggerit *Ludolphus Hugo de statu Region. Germania cap. 6. th. 23. & seqq.* Regulam vero cautionis & prudentiæ habet, quod scribitur in *Addit. ad Besoldi Thes. pract. voc. Dorff*: Wo vermengte Untertanen seynd, da hat die Herrschafft wohl nach zu fragen, wie es vor Alters der Gemein-Herrschafft wegen gehalten worden. Ich weiß einen Ort, da alle Eigentherrschafften das Gemein-Recht zugleich gehabt. Aus Verwahrlosung der einschichtigen Herrschafften, ist der Pars potentior zugefahren, da etliche in lang ob gelegnem Dorff aufzubauen angefangen, hat jährlich 30. Gemein-Heller von denselben erfordert, und ehe dieselbe wegen wenig Heller zu ihrer Herrschafft weit geloffen, ehe haben sie solche bezahlet. Durch dieß Mittel ist Pars potentior allgemach zur Gemein-Herrschafft kommen, also daß nunmehr

mehr ohne Erlaubniß keiner einen Geißelstecken,
Leiterbaum oder dergleichen schneiden und ab-
hauen darff.

XXIV. Modos acquirendi condominii an-
tecedunt interdum, interdum comitantur tum alii
legitimi juris tituli, tum pactiones & conventiones
variae; juratae & non juratae; de iis communiter
vid. *Betsius de pact. Famil. illustr. cap. 4. & 5.* For-
mulae tales fere occurrunt: Haben wir N. N. uns
freundlich und gutwillig für uns und alle unsere
Erben geeint, das unser beyder und unser Erben
gemein &c. Und unser jeglicher als viel daratt
haben soll, als der ander, ohn allen Vortheil &c.
inter condminos castrorum leges ista, statuta, &
conventiones de pace in castro tenenda inita vo-
cantur Burgfrieden: notante, post *Fichardum,*
Kyllingero de Ganerb. disc. 3. §. 57. qui & de jura-
mentis, ad hujusmodi pacta adjici solitis, adeun-
dus est.

XXV. Debet autem pacifcentibus, tum in
pactionibus de condominio & circa illud ineun-
dis, tum in ipso exercitio condominii, honestas
proposita esse. *l. quod autem. 53. ff. pro soc. ubi deli-*
torum, turpis atque fada communitio esse, dicitur. l.
nec pratermittendum. 57. ff. eod. in qua generaliter

traditur, rerum inhonestarum nullam esse societatem. quibus regulis superstruuntur, quæ in Recessibus Imperii nostri contra abusum *der Ganerben Schlösser* constituta reperiuntur; veluti in Constitutione de pace publica Augustæ promulgata 1700 art. 9. in *der Ordnung des Landfriedens zu Wormbs* 1521 art. 12. Add. *Kylling, de Ganerbin. Disc. 5. §. 7.*

XXVI. Ex eo, quod supra traditum est, unicuique condominorum jus in solidum circa rem in condominio positam competere, obicem ponere fas erit contentionibus scriptorum de usu condomini communi, vel non communi, cum e. g. disputant, an unus ex condominis in communi territorio, solus jurisdictionem exercere possit, vel an omnes conjunctim id facere debeant? apud *Speidel. in Spec. voc. gemeine Herrschaft.* eo ipso enim, quod domini circa communem jurisdictionem concurrunt pro partibus indivisis; plerum est & apertum, alterum non consentiente altero nihil in re communi facere posse. *l. Sabinus. 28. ff. comm. divid.* non ea ratione quam *Besoldus* affert in *Thest. pract. voc. Zwey-Herrige Herrschaft*; quia par in parem non habet imperium. Sed quia facultas pluribus condominis ipsa condomini constituitur.

stitutione communicata, neque integra est, nisi ab omnibus condominis exerceatur simul; neque validos effectus producere potest, nisi integra sit.

XXVII. Concurrent autem condomini, in condominio exercendo, consensu: I. vel antecedente, vel comitante, vel consequente. II. Consensu vel generali, vel speciali. III. Consensu vel vero, vel præsumpto. De consensu comitante, speciali, & vero admonere superfluum fuerit. *Antecedente* consensu concurrunt condominus ad singulos actus, quos condominorum alter tempore administrationis suæ facit, si voluntate utriusque constitutum sit, ut alternis annis rem communem administrarent: *ein Jahr um das andere*: quem tamen modum administrandi condomini variis incommodis subjectum, vere notat *Peguera* apud *Besoldum d. loc.*

XXVIII. *Consequente* consensu concurrunt condominus, si ratihabeat ea, quæ à condomino suo gesta sunt: hoc enim casu, perinde ut in aliis quamplurimis, retrorahi ratihabitionem existimo, & confirmare ea, quæ ab initio subsecuta fuerant. *l. ult. C. ad Senatuscons. Macedon.*

XXIX. Consensus *generalis* exerce se in eo casu, quo condomini communi consensu admini-

stratorem rei communis constituunt: velut in jurisdictione exercenda iudicem, adfessores, scribas, ministros alios, qui Dominorum nomine iustitiam subditis administrant. *Besold. d. loc.* horum munus est, ut omnia conjunctim & ex æquo peragant, omnes redditus, multas, ac alia Jurisdictionalia commoda consignent, & de omnibus reddant condominis rationem communiter. *Speidel. loc. cit. & in voc. Ganerben. §. ceterum.*

XXX. Consensu *presumpto* superstruitur jus majoris partis, cui in condominio inter plures communiter exercendo locus est. *l. aliud est. 160. §. refertur. 1. ff. de R. I. add. Grot. de F. B. Lib. 2. cap. 5. n. 17.* itemque cura utilitatis communis, in tuenda, defendenda, conservanda re in condominio constituta. *l. si quis putans. 6. §. ult. ff. comm. div.* quam hæc quidem pactis interdum lanciari etiam declararique solent; sequenti plerunque formula: Wir sollen und wollen die obgenannte Gemeinschaft, unser jeglicher nach allem Vermögen, unverttheilt, als ob es einig sein wäre, getreulich schützen, schirmen, versprechen, und verantworten, und allen unseren Untertleuthen, das also auf die Pflicht, damit sie uns gewand seynd, Befehlen zuthun, &c. In quem usum in literis condomi-

minum Serenissimæ cujusdam Familiæ continentibus, quas singulari gratia inspicere mihi indultum est, subjiciuntur porro sequentia : Item, wir hann uns auch sonderlich des Puncten vereint, was uns nachmahlen fürfallen und begeben würde, uns an der Enden nützlich und gut fürgenommen seye, das soll unser emer dem andern zu wissen thut, und dann zusammen kommen oder schicken, mit Macht das für zu nehmen, und was also durch die unseren fürgenommen würdet uns zu gut; wollen wir auch halten.

XXXI. Ad antecedentia capita facile erit referre varios modos administrandi conjunctim vel separatim; per se vel per alios, condominiumi, ut non sit necesse tot limitationibus regulam supra positam frangere; veluti, *quod usus jurisdictionis sit dividuus inter heredes in alternas vices: quod dividi possit jurisdictio quoad commoditatem: quod dividi possit jurisdictio per territoria & regiones: quod assignari possit uni per adjudicationem.* Posteriores enim hæ limitationes tollunt penitus condominium: priores declarant, non limitant, conf. *Kylling. de Ganerb. Disc. 8.*

XXXII. Ex his intelligi judicarique possunt effectus condominiumi; annotabimus tamen quædam,

dam, pro instituti nostri modo, seorsim. Condominium in re causave communi jus prohibendi habere docet citata *l. Sabinus. 28. ff. comm. div.* ex qua patet insuper, prohibentis conditionem potiore esse, si expresse dissentiat. *add. l. si quis putans. 6. §. si quis 6. ff. eod.* Nec obstat. *l. sunt persone. 43. ff. de relig. & Sumpt. fun.* idque verum esse puto, si ve duo tantum, si ve plures sint condomini. Si condominium ita constitutum sit, ut omnes consentire oporteat, vel alias jus majoris partis sit exclusum. vid. *Instr. Pac. Cas. Svec. art. 5. §. 19. conf. Linn. de I. P. IX. 1. 176. Arum. de Comit. c. 8. n. 47. & seqq.* Ubi id exclusum non est, contra dissentientem eatenus valet, ut res à majori parte decisa expediatur, non attento dissensu unius alteriusve; ne tamen contradicenti nocere vel præjudicium parere possit, matura protestatione efficitur. Atque hinc explicanda Formula instructionis officiali data in Chur-Pfälzischem Gründlichem Gegen-Bericht auf den Fürstlichen Hessischen gründlichen Bericht in Act. Controv. der Gemeinschaft Umbstatt. pag. 46. sollest du es bey einer Protestation bewenden lassen. Add. ad hanc thesin universam. *Ant. Fab. Cod. Lib. 3. tit. 26. def. 5. n. 6. & 7. Covarruv. Quest. Pract. 40. Kylling. de Ganerb. Disc. 8.*

XXXIII. Irrationabiliter tamen dissentientem ad consensum rationemque compelli posse, vel dissentium ejus effectu privari, non dubitaverim, ubi condomini superiorem agnoscunt. Ubi vero ipsi inter se pares sunt, & superiorem non habent, exitus rei ab amicabili tractatu potissimum expectandus est: cui intervenire suadendo, rogandoque etiam subditi poterunt. Ut autem subditi condominos cogant ad concordiam; civilis obsequii ratio neutiquam admittit, cujus gloriam, in casu, quo domini jure pares contraria precipiunt, prudens & circumspecta cautio potius, quam abruptum judicium tueri censenda est. Nisi alterutritus præcepti evidens & prorsus manifesta iniquitas sit. Scio aliter hic incedere *Besoldum in Thes. Pract. loc. cit. Speidelium in Spec. pag. 461. & 462.* & quos illi sequuntur. Sed mihi sententiæ meæ ratio constat.

XXXIV. Circa effectus condominii præterea, trita in Imperio nostro quæstio est: *Si duo diversarum Religionum, unius tamen territorii ex æquo condomini sint, an hoc casu quilibet publicum religionis suæ exercitium ibidem instituire possit?* Definitionem generalem suppeditare videntur verba *Instrumenti Pac. Cas. Svec. art. 5. §. 14.* In
 D iis

in locis ubi Catholici & Augustanae Confessionis Status, ex aequo, jure Superioritatis fruuntur, tam ratione publici exercitii, quam aliarum rerum Religionem concernentium, idem status maneat, qui fuit anno dieque supra dictis. (1c. 1. Jan. 1624.) Sed difficultas insignis oritur ex art. 5. §. 2. de restituendis ex capite amnestiae: disponitur enim ibi: *terminum anni 1624. nullum prejudicium creare debere iis, qui ex capite amnestiae aut aliunde restituendi veniunt.* Relata est controversia hinc exorta, per dictaturam ad Comitiam Ratisbonensiam 29. Jul. an. 1653. an autem aliquid de ea definitum, mihi non constat: itaque tutius existimo, vel requirere statutum resolutionem, si data sit, vel expectare, si data non sit. vid. omnino *V. Vilb. Ignat. Schüzii Manuale Pacificum. Quest. 16.*

XXXV. Ex effectibus condominiumi quoque responsiones petendas esse, multi putant, cum quaeritur: *Si patronus unius religionis presentet suae religionis ministrum sive pastorem; an collator alteri religioni addictus eum instituire teneatur? itemque: si unius religionis patronus, in ditione domini alterius religionis, id faciat? Si Patronus iste, prater jus Patronatus etiam merum Imperium, vel jus filialitatis; haecque vel separatim vel conjunctim habeat?*
Modus

Modus definiendi has similesque alias quæstiones, ante *Instrumentum Pacis* intricatior fuit: idoneas tamen rationes decidendi suggererunt *Cranius de Pae. Relig. Problem. 9. Syring. de Pac. Relig. th. 44.* Idemque sub nomine *Iusti Springeri de Pac. Relig. cap. 11. C. B. in consilio de jure Patronatus & presentandi: item von Fittalen und andern Dubiis, dem Religion-Frieden betreffend: apud Lehmannum Act. Pac. Rel. part. ult. cap. 49. post. Instrumentum Pacis* expeditior est: ob dispositionem *artic. 5. §. 14.* Ab hoc vero loco aliena hæc esse, ex supra dictis colligi potest.

XXXVI. In profanis, si territorium in dominio sit, cui jus suffragii ferendi in Comitibus Imperii annexum est; ipsum quoque suffragium communi nomine ferri, consentaneum est. Sæpe tamen contingit, ut territorio diviso votum tamen comitiale commune maneat. Illius exemplum præbuit votum Hennebergicum. Hujus specimen exhibuit idem votum Hennebergicum, post divisam ditionem: tum votum Isenacense. vid. *Subscriptio Recess. Imperii de A. 1654. ibi: Des Gesamten Chur- und Fürstl. Hauses Sachsen, wegen der gefürsteten Graffschafft Henneberg. Add. Recess. zwischen denen Fürstl. Häusern Gotha*

tha und Weimar, wegen der Altenburgis. Succession A. 1672. ibi: Nachdem auch bis anhero wir allerseits auf Reichs- und Craiß-Tägen, wegen des Fürstenthums Eysenach, dessen Nemter wir Herzog Ernst in hiebevorigen Landes- Theilungen zur Helffte erlangt, ein Fürstlich Votum mit einander zu commun geführt.

XXXVII. Ubi Legislatoria potestas communis est; ibi non juris, sed dignitatis tantum prerogativam habet, si unus edicta tantum subscribat. A deoque statuto vel legi communiter late; etiam si unius tantum nomine promulgata sit, unus derogare non potest. *Fulv. Pacian. tr. de Probat. lib. 2. cap. 36. n. 25.*

XXXVIII. In jurisdictione communi; si uni condominorum, quidam è subditis soli quid debeat; vel si soli injuriam intulerit, sunt qui docent, à solo dominio creditore, vel offenso, jurisdictionem exerceri; & ex capite offensionis, multam solius offensi commodo cedere debere: mihi contra videtur quod ad jurisdictionem attinet; si enim à regula recedendum sit, quæ communem causam communiter tractari jubet; in eam potius partem eundum erit, ut condominus creditor, vel latus in sua causa, jus non dicat. *l. qui jurisdictio.*

dictioni. 10. ff. de jurisd. sed condomino iudicium relinquit; quod eo applicat *Steph. de Jurisd. Lib. 2. cap. 2.* ut contendat, si duo habeant iurisdictionem communem in loco aliquo, & aliquis ex alterius familia in illo delinquat, eum ab altero puniri debere. Add. *l. Senatusconsulto. 16. ff. de Off. pres.* de multa commoda, ita lentio: pœnam injuriæ civilem condomino laeso cedere, tanquam parti: criminalem vero, utpote fisco applicandam, utriusque reddi communem; de qua distinctione consulatur *Magnificus Juridicæ Facultatis Antecessor, Præceptor meus meritisimus Dn. Rebbanius in Hodeget. Jur. p. 653.*

XXXIX. Caterum universe definiendo, in territoriis condominio subjectis & dictari communiter multa debent, & commoda illarum sunt communicanda: quod postremum pactis peculiaribus eo extendi solet, ut si altero condomino officium non faciente, alter solus multam dicter, multa nihilominus æqualiter dividatur inter condominos, ita diserte definitur *im Weinheimischen Entscheid die Hinter-Grasschafft Sponheim betreffend*, de Anno 1425. quo Johannes Sponhemix Comes successoribus suis leges scripsit, eosque ad illarum observantiam jurato adstrinxit, his verbis:

D 3

Wäre

Wäre es auch, daß einiger Burger, Diener oder Ihre Knechte, arme Leuthe oder Hinderfassen der vorgenannten unserer Burg, Schloß, Städte, Thälere und Dörffer mit Ihren Zugehörungen ichts thätent, oder darin verbrechent, oder gegen ihren Ambt-Lutthen das nicht thätent, was sie thun solten; wie und in welchen Weg es wäre oder geschehen mögte, und sich auch in der Wahrheit und klüdlich funde, da sollen die ehegenannten unsere Vetteren oder Ihre obgenannten Erben samentlich straffen, welcher aber Ihme das nitent wolte, so soll und mag der ander sein Mitgemeiner oder Ihre vorgeschriebene Erben, des Wädge und Macht han zu straffen, als ihne tunket, daß es gleich, redlich und billig seye. und solche Theil der Straffung, was davon gefallt von Bussen je einer dem andern theilen, und halb daran geben solle, ohne alle Gesehrde.

XL. Vicissim natura condomini convenientis est, ut remissio poenae ab omnibus condominis fiat. *Ant. Fab. Cod. Lib. 3. tit. 26. def. 5. n. 7.* Hancque secuti sunt Serenissimi compaciscentes in literis supra citatis: Desgleichen ob hohe oder kleine Frevel verbrochen würden, soll sich unser keiner insonderheit annehmen, Gnad oder Ablassen zu thun, sondern das auff den Ambtsleutthen stehen, und sie das handeln lassen. Si tamen unus e condominis remissionem

nem faciat; tum si poena sit dividua, uti est multa pecuniaria, pro sua tantum parte remisisse videbitur. *vid. Bocer. de Jurisd. cap. 8. n. 48.* Si est individua, & agatur de absolutione rei, & mitigatione poenae, antequam dictata est; tum in pari causa absolventis, vel mitigantis conditio potior est. *l. interpretatione. 42. ff. de poen. l. factum cuique. 155. §. in poenalibus. 20. ff. de R. J. add. arg. l. Arrianus 47. ff. de Obl. & Act. non obst. l. 1. §. quorum. 4. ad SCt. Turpil. cum qua conf. l. perspicendum est. 11. l. bodie licet. 13. ff. de poen.* Si vero agatur de remissione poenae communi jure consensuve statutae, & determinatae judiciali sententia; tum alterum sine altero nihil efficaciter mutare posse, verius est: per superius tradita.

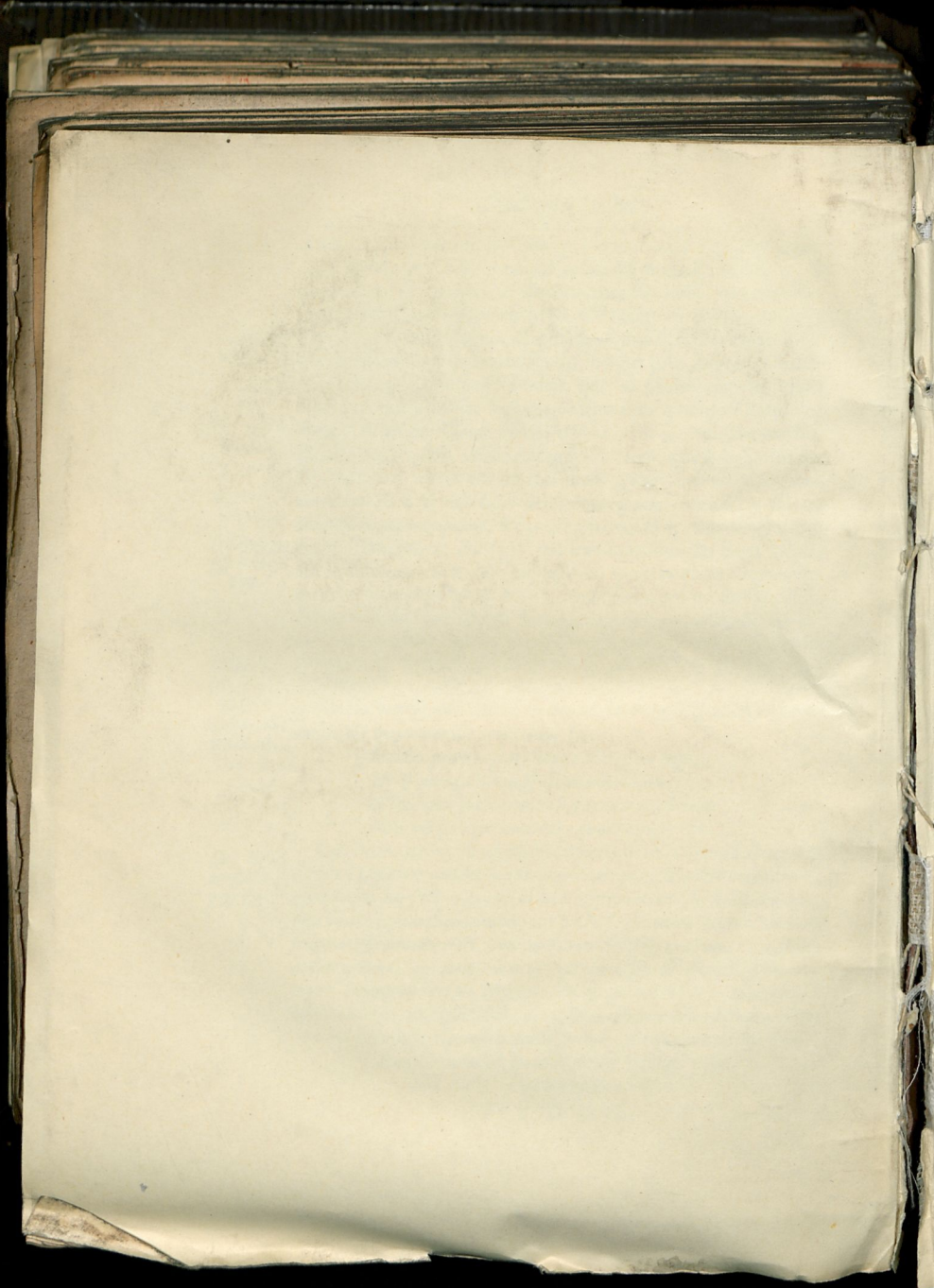
XLII. De actionibus inter condominos reddi solitis, huc referre, quae in jure Justiniano & à Doctoribus sub tit. *Digest. & Cod. Comm. divid. & pro soc.* traduntur, instituti temporisque mei modus non finit: In Imperio nostro *Pax publica, & Westphalica* saluberrimo proposito inhiuerunt viam facti, cujus loco in Camera inter condominos & contra turbatores condominorum vigent *mandata sine clausula*, & de cætero, cum de foro competente disputatur, non tam respiciendum est, ubi extraneus à condominis conventus forum fortiat; quam ubi condomini inter se litigantes, ratione litium è condominio ortarum. *Anton. de Ripoll. var. resol. cap. 1. n. 16. Add. Besold. Thesaur. pract. pag. 314. n. 46. Speid. Spec. voc. Ganerben p. 414. & voc. Gemein: Herrschaft p. 161.*

XLII. Condominium, præter rerum communium interitum, *l. verum est. 63. §. f. ff. pro soc.* aliosque

que modos vulgatos, tollitur, vel divisione rei, si dividi possit, vel adjudicatione, si dividi nequeat, §. *eadem interveniunt. s. J. de off. Jud.* idque vel utriusque voluntate; vel altero volente à condominio recedere, altero nolente. *l. ult. C. Comm. div.* Non obstat. *l. sicut initio. C. de Obl. & Act.* Nec impedit dissolutionem, pactum antea interpositum, de non dividenda re communi. *l. in hoc iudicium. 14. §. si conveniat. 2. ff. comm. div.* vel sententia arbitri intervenerit de non dividenda Societate. *Schneider. de act. comm. div. n. 18.* vel tantum temporis effluxerit, quod alias ad præscriptionem sufficit. *Cravett. Conf. 60.* vel testamento prohibita sit divisio. *Vivius decis. Neapolit. 294.* Consilia & cautelas, in dissolutione condominii, ad conservationem bonorum & familiarum Illustrium eximie facientes, suppeditat *Besius de Pact. Fam. Illustr. c. 4.* ubi & de jure protimiseos notatu digna, & ad hoc argumentum applicatu facilia, occurrunt. Atque ista, de *Jure Condominii*, hac vice, non tam explicasse, quam attigisse, sufficiat. Non enim Commentarium scribere, sed facultate, ab Ampl. Jctor. Collegio impetrata, de argumento Jurid. inauguraliter disserendi, reverenter uti, animus fuit, ad quod, nisi fallor, satis copiosa materia & occasio his pagellis præbetur. Est enim hoc argumentum in principiis controversiarum profundissimum, in varietate casuum amplissimum, in causarum tractatu intricatissimum, eo minus plenam ejus elaborationem quisquam à me exiget: qui nihil aliud, quam Positiones promisi.

SOLI DEO GLORIA.

Strasbourg, Diss., 1680-84

X 2284278

1077

DISSERTATIO INAUGURALIS IURIDICA
DE
IVRE CONDOMINII,

GERMANIS:
Von dem Recht der Mitherrschaft und desselben Genus-
ses / sowol bey denen die Geistlichen angehenden als auch
in allen andern politischen Vorfällenheiten.

QVAM
IN CELEB. VNIVERSITATE ARGENTORATENSI
PRO
DIGNITATE DOCTORALI
OBTINENDA

DIE MENS. AVG. A. CIOIDCLXXX.
PUBLICAE DISQVISIONI SVBIICT

IO. FRIDERICVS TRIER,
MEININGA - HENNEBERGICVS,

IENAE,
REC. LITTERIS IO. BERNH. HELLERI, 1748.

574
1680 46
5

